

Commissiedebat

SPOOR

Position Paper IPO

Op 15 december a.s. staan in uw commissie een aantal onderwerpen op de rol waarop wij namens de gezamenlijke provincies graag een inbreng willen leveren. Apart hebben we eerder vandaag samen met de VNG inbreng geleverd voor dit debat over de Regeling Basisnet Vervoer Gevaarlijke Stoffen.

Aanscherping onderzoeksvragen Marktordening op het spoor

De staatssecretaris wil vervolgonderzoek doen naar de toekomstige stelselordening op het spoor. Dit onderzoek vraagt om medewerking van decentrale overheden en andere partijen in de sector. Dit onderzoek is van belang om te borgen dat de overheid voldoende instrumenten krijgt om te blijven sturen op de publieke belangen, gelet op de Europese druk voor meer marktwerking. Voor dit belangrijke vervolgonderzoek is volgens de provincies van belang:

- Centraal stellen van één, vanzelfsprekend en samenhangend, OV voor reizigers;
- Komen tot een bijpassende gedegen visie op de toekomstige stelselordening van het openbaar vervoer, passend bij onder meer het Toekomstbeeld OV 2040 en modernisering van de Spoorwegwet;
- IenW dient een eigen antwoord te formuleren op de druk van de Europese Commissie voor meer marktwerking op het spoor. Hieruit kunnen decentralisaties, maar ook andere, beter passende, sturingsmodellen voortkomen;
- Betrek de Decentrale Overheden tijdig en met een open instelling bij dit onderzoek.

➤ *Wij vragen u de Staatssecretaris te verzoeken deze uitgangspunten over te nemen.*

Betrek decentrale overheden bij buitendienststellingen

De Staatssecretaris heeft op 26 oktober jl. de Kamer geïnformeerd over de voortgang van het ERMTS-programma. In deze voortgangsrapportage wordt melding gemaakt van de noodzaak tot een drietal proeftrajecten waarop het ERMTS-systeem uitgebreid getest gaat worden. Hiervoor worden langdurige buitendienststellingen gepland, waaronder een nu voorziene buitendienststelling van 3 tot 4 maanden - in begin 2027 - op de Hanzelijn (van Almere Oostvaarders tot Zwolle). Dit heeft een enorme impact op het vervoer van en naar Flevoland en de bereikbaarheid tussen Noord-/Oost Nederland en de Noordelijke Randstad. Wij onderschrijven nut en noodzaak van het ERMTS-systeem en het feit dat dit uitgebreid getest moet worden. Wij vertrouwen er op dat de Staatssecretaris alles in het werk stelt om deze buitendienststellingsperiode zo kort als mogelijk te houden. Wij vragen de Staatssecretaris om tijdig te kijken naar uitgebreide mitigerende maatregelen (vervangend busvervoer en extra treininzet op de Veluwe- en Gooilijn) en de buitendienststelling af te stemmen met andere buitendienststellingen

en deze in de zomerperiode te laten plaatsvinden, om de hinder te beperken. Graag worden niet alleen de provincie Flevoland, maar alle provincies die hierdoor geraakt worden (Gelderland, Overijssel, Friesland, Groningen en N-Holland) hierbij betrokken. De ervaring met de huidige, ongeplande langdurige, buitendienststelling op deze lijn, laat zien dat het disruptieve effect zeer groot is.

Afschaling dienstregeling NS niet zonder overleg

Per 11 december vindt er een verdere afschaling van de dienstregeling van NS plaats, na eerdere afschalingen in september en november waarover de regio's ten onrechte niet geconsulteerd zijn. Dit baart ons grote zorgen omdat de ambities die we hebben met het OV om de grote transitie en opgaven van de toekomst aan te kunnen pakken, hiermee verder uit het zicht raken. Ook het proces waarmee de afschalingen tot stand komen is zorgelijk. Decentrale overheden worden geconsulteerd over aanpassingen in 2023 waar dit najaar al op vooruitgelopen is. Dit klemmt des te meer, omdat verlagingen van de frequenties – als dit niet afgestemd wordt met regionale vervoerders – tot extra en onnodig reistijdverlies kan leiden op overstapverbindingen van en naar regionale vervoerders. Dit kan het geval zijn als, bij een frequentieverlaging juist de verbinding die aansluiting geeft op regionale treinverbindingen, geschrapt wordt. Bovendien knelt het met de ambities van het Kabinet waar het gaat om woningbouw, stikstof/klimaat en inclusiviteit. De Provincies willen dit punt bespreken op de Landelijke OV- en Spoortafel, maar het onderwerp heeft de agenda tot nu toe niet gehaald.

- *Wij vragen u de Staatsecretaris - in haar overleg met NS - de NS er op te wijzen, dat NS in voorkomende gevallen de normale consultatietermijnen respecteert*